

Adı :
Soyadı :

Sınıf :
No :

Tarih :
Puan :

1. Edebiyat, toplumun birikimini meydana getirir. Bunu sözlü ve yazılı ürünler aracılığıyla yapar. Toplumun düşüncelerini, duygularını, sosyal hayatını, değerlerini veya inançlarını edebiyat ürünleri dile getirir. Dönemin zihniyetini yansıtır.
2. Edebiyat ve edebî eser toplumun sorunlarına ve yaşantısını yansıtmalıdır. Topluma uzak bir edebiyat düşünülemez. Hayatın ve toplumun merkezinde olmalıdır yazar. Onların arasında onlar gibi nefes almalı, onların güneşinde ısınmalıdır.
3. Sanat topluma tutulan bir aynadır ve toplumun gerçeğini yansıtır. İnsanı yani yaşamı yansıtır. Bu yansıması da pek yeterli değildir. Onların üzüntüleri ile üzölmek, sevinçleri ile sevinmelidir bir yazar. Bütün bunların yanında da toplumu eğitmelidir. Çünkü yazar, toplumu etkiler ve topluma yön verir. Düşünceleri ile kitleleri peşinden sürükler. Bunları bünyesinde barındıran ve bir edebiyatın parçası olan yazar toplumsal değişime edebiyat ile katkı sağlar. Çünkü edebiyat toplumun değişiminde etken rol oynar.
4. Edebiyat hem konusuyla hem de şekliyle toplumun tüm unsurlarını bünyesinde taşır. Toplumun ortak benliğini ve eğitimini kullanarak insan ve toplumu etkiler. İşte bu ortak paydayı yazarlar ve şairler işler ve topluma üslup tepsisinde sunarlar.
5. Edebiyat, dönemin zihniyetini yansıtır ve bu doğrultuda da yazarlar birtakım sanat anlayışlarından da etkilenmişlerdir. Eserlerini bu doğrultuda kaleme almışlar ve diğer güzel sanatlardan beslenmişlerdir. Edebî eserler bir sanat anlayışı çerçevesinde peyda olmaktadır ve aynı sanat anlayışı ile kaleme alınmış bu eserler ise edebiyatı veya sanat anlayışını oluştururlar
6. İnsanlık tarihi süresince birçok değişik alanda emek veren ve eser ortaya çıkaran sanat insanları olmuştur. Bu sanatçılar, bazı dönemlerde aynı düşünce ve sanat anlayışı çevresinde toplanmışlar; bunun sonucunda sanatta o güne kadar olandan daha farklı yollar çizmişlerdir. Bu yeni çizgilerden yol alan sanatçılar, buna göre eserlerini oluşturmaya başlar ve böylelikle sanat akımları doğmuş olur.
7. Edebiyat akımları sanatçının ortaya koyduğu edebî eserden ayrı düşünülemez. Çünkü yazarın ortaya koyduğu bu eser, belli bir sanat anlayışı ile kaleme alınmıştır. Kaleme alınmış bu eserler de diğer başka eserlerin inşa edilmesine de yarar sağlar.

Yazılı Sınav Çözümleri

8. *Edebî akımlar, dünya edebiyatlarında gerek millî gerek evrensel düzeyde yeni ve farklı edebî anlayışları, bu anlayışların belli bir süreç içinde uygulamaya konmasını ve kümelenmeleri simgelemektedir. Ayrıca tarihî gelişimi içinde sanat ve edebiyat hayatını anlamamızda ve bölümlenmemizde de edebî akımlar, belirleyici bir rol oynayabilmektedirler.*
9. *Klasisizm*
10. - *Eserlerde melankolik bir hava dikkat çeker.*
- *Millî tarihe yöneliş olduğundan tarihî olaylar konu olarak işlenmiş ve tarihteki kahramanlar eserlerde yeniden canlandırılmıştır.*
- *Olaylar abartılı ve sürekleyci bir şekilde ele alınmıştır.*
- *"Sanat toplum içindir." anlayışı hâkimdir.*
- *18. yüzyılda klasisizm akımına tepki olarak doğmuştur.*
11. *Realizm*
12. *1: Sanat, sanat içindir.*
2 ve 3: Tevfik Fikret, Cenap Şahabettin
13. *I. metin: Natüralizm*
II. Metin: Sembolizm

Yazılı Sınav Çözümleri

14. *Veysel Efendi* *Batı Karadeniz* *Çevriliydi* *Hasan Dağı* *Rüzgâr*

15. *Hindistan cevizi*
Yer, millet ve kişi adlarıyla kurulan birleşik kelimelerde sadece özel adlar büyük harfle başlar.
Mayıs'ın 16'sı
Belirli bir tarih bildiren ay ve gün adları büyük harfle başlar.
hicaz makâmı
Özel ad kendi anlamı dışında yeni bir anlam kazanmışsa büyük harfle başlamaz.
Millî Edebiyat Dönemi
Tarihî olay, çağ ve dönem adları büyük harfle başlar.

16. *kırk elli*
baş başa
düşe kalka
omuz omuza

17. *(.) (:) (:) (:)*

18. *Nokta:*
Cümlelerin sonuna konur.
Virgül
Birbiri ardınca sıralanan eş görevli kelime ve kelime gruplarının arasına konur
Noktalı Virgül
Cümle içinde virgüllerle ayrılmış tür veya takımları birbirinden ayırmak için konur.

Yazılı Sınav Çözümleri

19. *Bir şeyin gelişimi için gereken ilk ögeler*

20.

Sözcük	Anlamı
Dereden, tepeden konuşmak	İlgisiz konulardan söz etmek
Pek pek	Olsa olsa, en üstün olarak
Oturtmak	Koymak, yerleştirmek
Omuz omuza	Çok sıkışık bir durumda, yan yana

21. *Memduh Şevket Esendal*
Sait Faik Abasıyanık

- 22.
- Türk edebiyatında modern anlamda hikâyeye ilk temel olarak Giritli Aziz Efendi'nin Muhayyelat'ı gösterilmektedir.
 - 19. yüzyılda yazılan Mehmet Emin Nihat'ın Müsameretname'si ise ilk hikâye denemesi olarak gösterilir.
 - 19. yüzyılda Ahmet Mithat Efendi tarafından yazılan "Letaif-i Rivayat" Türk edebiyatının ilk modern hikâyesi olarak kabul görmektedir.

23. *Hasta bir çocuğun yaşadığı sıkıntılardır.*

24. *Konu: Anaokulu öğrencileri tarafından çok sevilen bir mahalle kâpeği olan Gamsız'ın ölümü.*
Tema: Hayvan sevgisi

Yazılı Sınav Çözümleri

25. *Hikâyedeki çatışma öğretmenlerin Gamsız'ın ölmek üzere olduğunu fark etmeleri üzerine çocukları ondan uzak tutmaları, buna karşın çocukların köpeğe yakın olmak, onunla ilgilenmek istemelerinden doğmaktadır.*
26. *Ali'nin ilk önce semaverî sevmesi daha sonra annesi öldükten sonra semaverî sevmemesi*
27. *Hafız Ali Efendi'nin babasının ölmesi*
Hafız Ali Efendi'nin babasının değer verdiği kişiye değer vermesi
Hafız Ali Efendi'nin babasının değer verdiği kişinin de vefat etmesi
Hafız Ali Efendi'nin babasının değer verdiği kişinin oğlu olan İlyas'ı evinde misafir olarak ağırlaması
İlyas'ın söz verdiği sürenin dışında da evde kalmaya devam etmesi
İlyas'ın evin kızı olan Müzeyyen ile evlenmek istemesi
Bunun üzerine İlyas'a iş bulup evden göndermek istemesi
İlyas ve Elif'i evde yakalaması ve onları kovması
İlyas'ın ayağı kırılan Hacı Ali Bey'e bakması
28. - *Kahraman, dükkânın önünde dururken genç bir adamın gelmesi*
- *Gencin, değneğin yan tarafına da halka taktırmak istemesi*
29. *Kocakarı: Sarı Mehmet'in annesi. Yaşlı ve hasta bir köylü kadındır.*
Mevlüt Ağa: Köyün zenginlerindedir. Parasıyla suçlarını örtmek istemektedir.
Köylüler: Köyde yaşayan kişiler. Mevlüt Ağa'nın gücünden korkmaktadırlar.
Muhtar: Köyün muhtarıdır. Korkaktır ve kendine bir şey olmasın diye uğraşmaktadır.

Yazılı Sınav Çözümleri

30. *Nebile: Şehrin büyüüne kapılıp kendi ebeveynlerini bile aşağılayabilen, özentiliğin timsali olmuş bir genç kızdır. Çerçi Halil: Ticaret ile uğraşan, İstanbul'a yerleştikten sonra ailesini de yanına alan, sonrasında ise işleri kötü gidince kasabaya geri dönen bir babadır. Nebile'nin Anası: Köyünü özleyen, sonradan görmeliğe alışmamış bir kadın.*

31. *Hikâye Lübnan'da geçmektedir. Lübnan'ın köylerinde olan testi ile su içme alışkanlığını aktarmaktadır. Testi hikâyesi için en uygun yer olan Lübnan seçilmiştir.*

32. *"Gece, uyku saati ve sabah namazı vakti." "Sen hâlâ yatmayacak mısın" "Pencere iyiden iyiye aydınlanıyordu." ibarelerinden anlaşılıyor.*

33.

Parçadan bulunan örnekler		
Bakış açısı	İlahi bakış açısı	Bu son dakikada yalnız kalacağını o kadar çok iyi biliyordu ki. Hiçbir fikrini dinlemediği bu insanlar arasında kendisini lüzumsuz ve hatta yabancı bulmaya başlamıştı.
Anlatıcı	3. tekil şahıs	... akıyordu, çalışmadı, uzattı.

34. *Bakış açısı: İlahi bakış açısı*

Anlatıcı: 3. tekil şahıs

Bakış Açısı ile Özdeş Metin: Kapının ardından ona doğru baktığını hissetti. İçindeki heyecan alev alev büyüyordu. Kafasında kurduğu hiçbir planını gerçekleştiremeyeceğini düşündüğü için üzüldü. Çünkü onu fark etmemesi gerekiyordu.

Yazılı Sınav Çözümleri

35.		İşlevi
Anlatım Biçimi: Öyküleyici	Amaç okuyucuyu olayın içine almaktır. Varlıklar hareket hâlinindedir.	
Anlatım Tekniği: İç konuşma	Kahramanın duygu ve düşünceleri sesli düşünme şeklinde yansıtılır. Bu anlatım tekniğinde kahraman, karşısında biri varmış gibi kendi kendine konuşur.	

36. I. Metin: Bilinç akışı yöntemiyle verilen bu pasajda insanın yalnızlığı ve mutsuzluğunu imleyen düzensiz bir söylem dikkati çeker.
II. Metin: Gösterme yöntemiyle verilen bu parçada, anlatıcı okuyucuyla eser arasına girmemiş; okuyucunun dikkati eser üzerinde yoğunlaştırılmıştır ve doğru-
dan sunulmuştur olaylar.

37.	Üslup Özelliği	Metinden Örnekler
	Şiirsel	Küt, kof, katılmış katılığın sesi geliyor. - İstasyona yedi dakikada, evine on dakikada varır. - Yatağımı, evimi severdim şimdiye kadar; oda demeli, oda demek daha doğru olur.
	Açık, yalın, akıcı	Fenerin ışığı yolun üstüne bir daha düştü; Suat uzaklaşmış bile; tek balığını sallıyor elinde.
	İmgeli	Sandal çırpıntılı ışığın içindeyken

38. Anlatımda şiirsel bir söyleyiş söz konusudur.
Olayın temel alındığı anlatılarda "çağırışım"a çokça yer verilir.
Alegorik (simgesel) bir anlatım görülür.
Yazar, eserde bilinç akışı tekniğini kullanmıştır.
Öznel ifadelere yer verilmiştir.

Yazılı Sınav Çözümleri

39. **Köy yaşamını konu alması*
**Çift sürmede öküzlerin kullanılması*
**Irgat-amalelerin çok çalışması ve haklarını alamamaları*
**Ziyana giren öküzün kolcular tarafından götürülüp tokata kapatmaları*
**En son ise hayatı boyunca bedenen esir olan insanların bari ruhlarını özgür bırakma istekleri*
40. *Metnin altı çizili kısmında millî duyguları yansıtmaktadır. Çünkü vatanını çok sevmek ve vatani ve milleti için özveri ile çalışmaktan bahsetmektedir.*
41. *Toplumcu gerçekçi hikâye*
- Yoksulluk, sosyal ve ekonomik eşitsizlik ile haksız kazanç gibi toplumsal sorunlar dile getirilmiştir.
- Toplumun aksayan yönlerini yansıtmak ve toplumu bir amaca doğru yönlendirmek istenmiştir.
- Sanat toplum için anlayışı benimsenmiştir.
42. *Millî-dinî duyarlılıkları yansıtan hikâye*
43. *- Anlatımı akıcıdır.*
- Hikâyenin son kısmının beklenmedik şekilde bitmesi, metni ilgi çekici hâle getirmiştir.
- Yaşanabilecek bir olay anlatılmıştır
- Akla uygunluk açısından okuru etkilemektedir.
44. *- Anlatımı yalındır.*
- Kahramanlar yöresel ağız özellikleri ile konuşturulmuşlardır.
- Geçim sıkıntısı, rahat bir yaşamın hayalini kuran insanlar ele alınmıştır.

Yazılı Sınav Çözümleri

45. - *Dokuzuncu Hariciye Koşuşu*
- *Fatih-Harbiye*
- *Matmazel Noraliya'nın Koltuğu*
46. - *Samim Kocagöz.*
47. *Bireyin iç dünyasını yansıtan*
48. - *Teravihten Sahura: Ercüment Ekrem Talu*
- *Bacayı İndir Bacayı Kaldır: Sadri Ertem*
- *Lüzumsuz Adam: Sait Faik Abasıyanık*
- *Ses: Sabahattin Ali*
- *Tanrı Misafiri: Reşat Nuri Güntekin*
49. - *Oğlumuz*
- *İki Uyku Arasında*
- *Gazoz Ağacı*
- *Abdullah Efendi'nin Rüyalari*
- *Yaz Yağmuru*

Yazılı Sınav Çözümleri

50. *Zarf tümleci- yüklem*

51. *olduğu için herkes yapacağı şeyleri ona danışırdı.*

52. - Son zamanlarda sağlığına dikkat etmeyerek beni ve ailesini üzüyor.
Zarf tümleci Yüklem
- Müşteri mağazaya paldır küldür girince mağazada çalışanlar ona şaşkın şaşkın baktı.
Zarf tümleci Yüklem
- Bu sıvasız konakta uzun süredir yaşayan Ayşe Hanım, yaşlanınca oğlunun yanına gitti.
Zarf tümleci Yüklem

53. *Yanlış kullanılmıştır. Çünkü tekrarlı bağlaçlardan önce ve sonra virgül konmaz.*

54. *“-an/-en, -r/-ar/-er/-ır/-ir, -maz/-mez ve -miş/-miş” sıfat-fiil ekleriyle kurulan kalıplaşmış birleşik kelimeler bitişik yazılır.*

55. *Çekilmek: Bir işten, bir görevden kendi isteğiyle ayrılmak; istifa etmek.
Görmek: Anlamak, kavramak, sezmek*

56. *Viran olmak: Yıkılacak duruma gelmiş olmak, haraplaşmak
Bitmek: Tohum filizlenerek topraktan çıkmak
Çökmek: Yoğun bir biçimde duymak
Feda olmak: Uğruna yok olmak*

Yazılı Sınav Çözümleri

57. *Yalnızlık*

58. *Başka ve hayalde yaşatılan bir âleme gitme arzusu*

59. Redif	-arken / -yor
Kafiye	-ak: tam kafiye -ürü: Zengin Kafiye
Ölçü	11'li Hece ölçüsü

60. *Redif ve kafiye*
11'li hece ölçüsü

61. - *Bu dizelerin kafiye düzenini kontrol ettiğimizde "aa/ba/ca" olduğunu görmekteyiz, hürriyete övgü dolu sözler bulunduğu ve nazım birimi beyit olduğu için şiirin nazım şekli kasidedir.*

62. *Nazım Biçimi: Mensur şiir*
Çünkü bu mensur şiirde ölçü, uyak dizilişi, dize ve nazım birimi yoktur. Tasvir ve çözümlemelere önem verildiği için uzun cümleler kaleme alınmıştır. Duygu ve hayaller düzyazı biçimiyle şiirsel anlatılmıştır.

Yazılı Sınav Çözümleri

63. *Şair, denizi canlı bir varlık olarak düşünmüş, kendi ruhsal durumuyla onun hırçın ve sessiz hâllerini karşılaştırmıştır. Burada deniz, şairin duygularını anlatmaya bir araçtır.*
64. *Teşbih: Nergis çiçeği gibi,*
Nida: ey sevgili
Teşhis: o fecrin ağaran dağları
65. *I.Boşluk: yalnızlık, korku ve ölüm*
II.Boşluk: tüm benliğinde hisseden
III.Boşluk: üstlenen bir söyleyici
66. *Şiirde şair yani söyleyici "ben" kişi zamirini kullanmış ve bu durum da şiirde şairin varlığını okura hissettirmiştir. Bu durum şiiri okuma tonuna/tarzına, şiirin anlamına okuma faaliyetinde okuyucunun bu söyleyiciyle özdeşleşmesine katkı sağlar.*
67. *Şiirde evrensel öge olarak umut duygusu işlenmiştir.*
68. *Şair, dizelerde İstanbul'a seslenmektedir. İstanbul'un ahlaksal yapısında bozulmaların olduğunu ve siyasi olarak da çöküntüde olduğunu yansıtmıştır. Ahlaksal ve siyasi çöküntüyü İstanbul'un üstüne çöken bir sise benzetmiştir.*

Yazılı Sınav Çözümleri

69. *Saf şiir anlayışı ile yazılmıştır.*
- *Anlaşılmak için değil hissedilmek için yazılmıştır.*
 - *Kendine özgü imgesel bir anlatımı vardır.*
 - *Ahenk, uyak, redife önem verilmiştir.*
70. *Millî Edebiyat Dönemi*
71. *Açık ileti: Vatani yolunda mücadele eden kahramanın duyguları, onların ağzından aktarılmıştır.*
Örtük ileti: Şehitlere saygı. Vatan uğruna canını feda eden kahramanları anmak için kaleme alınmıştır.
72. *Dizeler hem konu olarak hem de üslup olarak insanı etkiliyor. Çünkü vatani uğruna şehit olan kahramanlar dile getirilmiş, bu açık ve anlaşılır bir üslupla aktarılmıştır. Millî duyguları harekete geçiriyor şiir.*
73. *Şair, kendi yaşadığı yerden başlayıp hislerini aktarmıştır. Vatan aşkı ve memleket özlemi gibi temaları işleyen şair, bu şiirinde doğa içindeki "benin" çerçevesinden dış dünyayı yorumlamıştır.*
74. *Evet, vardır. Çünkü şair Türk milliyetçisidir. Kimliği ve tarihini hatırlatarak Türk ulusuna seslenir. Milliyetçi, idealist, halkçı ve medeniyetçi bir şairdir.*

Yazılı Sınav Çözümleri

75. - *Rübâb-ın Cevabı*
- *Elhân-ı Şitâ*
- *Balıkçılar*
- *Mezardan Sesler*
- *Nisan Gecesi*

76. - *Mehmet Emin Yurdakul*
- *Ziya Gökalp*
- *Yahya Kemal Beyatlı*
- *Yusuf Ziya Ortaç*
- *Enis Behiç Koryürek*

77. *Nesne-yüklem*
Dolaylı tümleç-yüklem
Özne-yüklem
Dolaylı tümleç- yüklem

78. *Söyleyim: yüklem*
Zavallı ben: özne

etmiş değil: yüklem
altın lale: özne

aşığım: yüklem
ben: özne

79. *halkalarında* *fecr oldu* *güller ki* *nalan*

80. *(:) (,) (.) (?)*

81. *Aslı'ya ve Kerem'in: Özel adlara getirilen iyelik, durum ve bildirme ekleri kesme işaretiyle ayrılır.*

Virgül:

Bir sola, bir sağa çoban çeşmesi

Birbiri ardınca sıralanan eş görevli kelime ve kelime gruplarının arasına konur:

Beyhude seslenir, beyhude çağlar

Sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için konur.

Yazılı Sınav Çözümleri

82. I. şiirde şair, doğa hakkındaki duygularını yansıtmaktadır. II.şiirde hürriyet kavramını övmektedir.
I. şiir serbest müstезat nazım şekliyle II. şiir ise kaside nazım şekliyle yazılmıştır.

83. I.Şiir: Lirikdir. Çünkü şairin köyüne duyduğu sevgi ve özlem dile getirilmiştir.
II. Şiir: Didaktiktir. Çünkü öğüt vermektedir. İnsanın yaptığı iş onun aynasıdır, onu yansıtır; insanların söylediği lafa bakılmaz diyerek öğüt vermektedir.

84. Görmezden gelmek: Farkında değilmişçesine davranmak
Örnek cümle: Öğlunun yardım dileyen bakışlarını görmezden gelerek kahvaltı masasına oturdu.
Gün yüzüne çıkmak: Ortaya çıkmak
Örnek cümle: Bizim mahallemizde daha güz yüzüne çıkmamış nice arkadaşlıklar vardır.
Gözden kaçmak: Dalgınlıkla görmemek
Örnek cümle: Fikirleri dağınıklıktan kurtarmak için, özüne irca etmek ve onu gözden kaçırmamak lazımdır.

85.

Sözcük	Anlamı
Meydana gelmek	Ortaya çıkmak
Geçirmek	Zaman harcamak
Eğilim	Bir şeyi sevmeye, istemeye veya yapmaya içten yönelme
Zayıflamak	Etkisi, yoğunluğu az olan

86. - Türk edebiyatında tasavvuf ve divan edebiyatı dönemlerinde dinî eserlerin giriş kısımlarındaki "makâlât" (makaleler) adlı yazılar, makale türünün bizdeki ilk örnekleri sayılır.
- Makale, modern edebiyatın bir türü olarak Türk edebiyatında Tanzimat Dönemi'nde ortaya çıkmıştır.
- İlk makale 19. yüzyılda İbrahim Şinasi tarafından Tercümân-ı Ahvâl gazetesinin ilk sayısında yayımlanan "Mukaddime" adlı yazıdır.

87. Toplumunu ilgilendiren hemen her konunun işlendiği, Türk edebiyatına Tanzimat'la birlikte Batı'dan gelen bu tür makale bir çeşit düşünce yazısı olup gazete ve dergi çevresinde gelişmiştir. Dönemin yazarları ve toplum Batı'nın bilim ve teknolojisinden etkilenmiş yönünü artık oraya dönmüştür. Toplumsal bir değişim sözkonusu olmuştur Batı'ya doğru. Bu sebeple de orada var olan yazın türleri de edebiyatımıza girmiştir.

Yazılı Sınav Çözümleri

88. *Türklerin yerleşik yaşama düzeninin Soğdları da bünyesinde barındıran Göktürkler zamanına kadar dayanması.*
89. *Metalik köpüklerin fiziksel yapısını anlatmak*
90. *Edebiyat hayatı merkezine almalıdır ve onu işlemelidir.*
91. - *Şair öz güvenli olduğu için kendisi ile alay edebilmektedir.*
- *Şair kendinden önce işlenen konuların değerini yitirmek için uğraşmıştır.*
92. *Yazar ortaya koyduğu düşüncüyü kanıtlamak için sayısal verilerden yararlanır. Bu metinde de çalışmanın amacını ifade ettikten sonra yazar görüşünü desteklemek için sayısal verilerden yararlanmıştır. Çünkü okuru inandırmak gayesi gütmektedir.*
93. *Karşılaştırma*
94. *Metin yazarının görüşünü desteklemiştir. Yazarın amacına hizmet etmektedir. Akademisyenlerin internet temelli anketleri kullanım nedenlerinin, hangi avantajların yöntemi tercih etmede ne derece etkili olduğunun belirlenmesi için araç olarak kullanılmış ve yazarın bir sonuç çıkarmasına, olayın nedenini anlamasına yardımcı olmuştur.*

Yazılı Sınav Çözümleri

95. *Bilimsel bir makaleden alınan bu parçada yazar özel ifadeler yerine nesnel ifadeler kullanmıştır. Ciddi bir dil tercih etmiştir makale yazarı. Sade ve anlaşılır bir üslup kullanılmıştır. Sözcükler gerçek anlamdadır.*
96. *Sade, yalın ve kelimelerin göndergesel anlamlarıyla kullanıldığı bir dil kullanılmıştır. Kurallı cümleler ve kelimelerin gerçek anlamı kullanılmıştır. Nesnel ifadeler kullanılmıştır.*
97. *Bu metinde Türk dilinin zenginliğinden deyim ve atasözlerinden bahsedilmiştir. Deyim ve atasözleri, o toplumun dil zenginliğini ortaya koymaktadır. Sosyal yaşamın en önemli unsuru olan dil, o dönemin sosyal yapısını da yansıtır. Dilin ağız özellikleri, bölgelerin dili ve kültürü hakkında bilgi verdiği gibi sosyal yapısını da gözler önüne serer.*
98. *Toplumdaki değişme ve gelişmeler sanatı ve sanatçıyı da etkilemekte ve yönlendirmektedir. Sanatın geleceği hakkındaki fikirlerin inşa edilmesi de geçmiş ile gelecek arasındaki bağlantıyı kurmakla mümkün olabilir.*
99. *İlk önce bunun edebî eserler ile mümkün olmadığını dile getirmiştir. Bunun için ve yazdırılması sözü edilen becerinin kazanılmasına zemin hazırlayacaktır. Lise sonrasında okutulması zorunlu olan derslerin konulmasında da amaç, dili güzel ve doğru kullanma becerisi kazandırmadır.*
100. *Düğün, Türk kültüründe çok önemli bir olaydır. Çünkü bazen devletler arasında beylerin çocukları arasında yapılan düğünler siyasi bir özellik de yansıtır. Düğünün büyüklüğü ve görkemi, hakanın büyüklüğü ile orantılandırılmıştır.*
101. *Doğu giyim kültüründeki geometrik kesim anlayışı, Batı kültüründe yoktur. Doğu kültüründeki bu geometrik kesim anlayışı, erkek veya kadın giysilerinde değişmeyen unsurdur.*
102. - *Türk Edebiyatında İlk Mutasavvıflar*
- *Türk Edebiyatı Tarihi*

Yazılı Sınav Çözümleri

103. - Hüseyin Cahit Yalçın
- Ömer Seyfettin

104. Özne-yüklem

105. Gelecekte, elektrik enerjisi üretiminde kullanılan fosil yakıtları tükenecektir.

106. Zarf tümleci:
-Tüm dünyada ilerleyen teknolojiye bağlı olarak
-çoğunlukla

Yüklem:

- Artmaktadır.
- Kullanılmaktadır.

107. Yanlış kullanılmıştır. Çünkü edatlardan önce ve sonra noktalama işareti kullanılmaz.

108. İmkânsız önce de biliyoruz ki hâle asli

109. (.) (:) (,) (:)

Yazılı Sınav Çözümleri

110. *Yüksekten atmak: Yapamayacağı şeyleri yapabirmiş gibi söylemek.*

111. *Kalemi güçlü bir yazardı. Sözleri okuru son derece etkiler ve onları kendi peşinden sürüklerdi. Tabii ki her sözün bir aşaması vardı. Kelimeleri bir bina inşa eder gibi yerli yerinde kullanırdı.*

112. - *Sohbet, bir yazı türü olarak Türk edebiyatına Tanzimat Dönemi'nde gazetecilikle girmiştir.*
- *Bu dönemin genel anlayışına uygun olarak yazarlar, diğer türlerde olduğu gibi sohbet de toplumsal fayda ilkesini gözetmiş; dönemine göre sade bir dil kullanmaya çalışmışlardır.*
- *Günümüzdeki şekliyle Türk edebiyatında ilk söyleşi örneklerini gazete ve dergilerde yayımlanan yazılarından oluşan "Diyorlar ki" adlı eseriyle Ruşen Eşref Ünaydın vermiştir.*

113. *Fıtratında ince anlamlı, düşündürücü, hoş sözler söylemeyen kişilerin kendini güzel söz söylüyor sanmasının kendini komik duruma düşürmesi.*

114. *Fıkra öğretici metin türüne girmektedir. Burada yani fıkrada yazar, okura bir şeyleri aktarır onları yönlendirmeyi amaçlar. Bunun için fıkra ile fıkranın hedef aldığı okur arasındaki ilişki yadsınamaz.*

115. *Ailenin bireylerinin birbirine yabancı gibi değil de bir çatı altında yaşayan tek bir vücut olması gerekir.*

Yazılı Sınav Çözümleri

116. Yazar, öyküleyici anlatımı kullanmıştır. Yaşadığı olayları bir olay halkası biçiminde okura sunmuştur. Okuru olayın içine çekmiştir. Bunu yaparken de senli benli bir anlatım tercih etmiştir. Bu da okur ile sohbet havası kazandırmış ve samimi bir üslup oluşturmuştur.
117. Su tasarrufu çevresel sürdürülebilirlik için kritik bir faktördür. Azalan su kaynakları, ekosistemlere zarar verebilir ve yaşamı olumsuz etkileyebilir. Su tasarrufu, doğal dengeyi koruma ve ekosistemleri destekleme açısından önemli bir adımdır.
- Ayrıca, su tasarrufu, ekonomik açıdan da büyük bir etki yaratır. Su kıtlığı; tarım, sanayi ve enerji sektörlerini olumsuz etkileyebilir, bu da ekonomik kayıplara neden olabilir. Su tasarrufu, su kaynaklarını verimli bir şekilde kullanarak su maliyetlerini düşürmeye ve işletmelerin sürdürülebilirliğini artırmaya yardımcı olabilir.
118. Yazar, bu metinde kendi kişisel düşüncelerini aktarmıştır. Zaten bu metin bir fıkra yani köşe yazısından alınmıştır. Köşe yazılarında samimi ve konuşma havasının da bir üslup tercih edilir. Bu metinde de bu üslup hâkimdir. Kişisel düşünceleri içerdiği için öznel bir anlatım söz konusudur.
119. Bu metinde millî ve manevî öğeler, bizim kültürümüzü yansıtan kelimelerdir. "Tandır" ve "kağrı" kelimeleri kültürümüzden doğan bir sözcüklerdir. Bekçi, kapıcı bakkal çırağı sosyal hayatın birer öğeleridir. Saygı ve teşekkür ifadesi ise evrensel öğe olarak metinde işlenmiştir.
120. Yorum cümlesi: Hayvan sevmeyen tıpkı çocuk ve çiçek sevmeyen gibi sevgi penceresi kapalı biri demektir.
Bilgi cümlesi: O çağlardan öğrendiğimize göre Türkler çok sevdikleri atları için özel mezarlar yaptırılmış.
121. Yaratılış olarak gülünç olanları tam anlamıyla mizah yapamayacağını dile getirmiş ve mizahın nasıl olması gerektiğini vurgulamıştır. Devamında ise mizah yazarının nasıl olması gerektiği hususuna vurgu yaparak yazar olmak isteyenlere yönlendirme yapmıştır.

Yazılı Sınav Çözümleri

122. *Misafirlik en yakın arkadaşını da hiç haz almadığın biri kişiyi de evinde ağırlamak demektir geleneklere göre. Kutsal bir görevdir ve misafir çok önemlidir, değerlidir.*
123. *İnsanları övmek, onların yaptığı işi beğenmek sizin halk arasında rağbet görmeyi sağlar fakat en ufak kötü bir eleştiride değer kaybedersiniz. Eleştirmenler ise toplumda sevilmemektedir.*
124. - *Göl Saatleri*
- *Bize Göre veya Gurabahane-i Laklakan*
125. - *Ahmet Rasim*
- *Refik Halit Karay*
- *Orhan Seyfi Orhon*
- *Ziya Osman Saba*
126. *Sohbet*
127. *Sessizce olayları izleyen kişiler günün yorgunluğunu attığı için fikirlerin üstadıdır.*
128. *dökülen yağmur damlaları yokuş olan yerlerde iki taraflı sel meydana getirdi*

Yazılı Sınav Çözümleri

129. *İkinci Dünya Harbi: Tarihî olay, çağ ve dönem adları büyük harfle başlar.
Almanya'da: Özel adlara getirilen iyelik, durum ve bildirme ekleri kesme işaretiyle ayrılır.
Birtakım: Belirsiz bir çokluk anlamına gelir. Tamlama oluşturmamış. O yüzden bitişik yazılmalıdır.*
130. (.) (") (.) (") (.)
131. *Almak: Göreve, işe başlatmak
Aracı: İki şey arasında bağlantı kuran kimse
Yük: Birinin üzerine almak zorunda kaldığı ağır görev
Gururuna yedirememe: Gururuna ağır gelmek. Kişiliğine zor gelmek.*
132. *Evin her yerinden ay ışığı pencereye hücum ediyordu. Evin odalarına misafir olup bu geceyi orada geçirmek istiyorlardı. Odamdaki kandilin ışığını iyice kısmış-
tım ki içeriye misafir edebileyim ay ışığını. Sonra usulca süzüldü içeri ve koltuğa kuruldu bu zarif ışık. Dakikalar ilerledikçe de benim etrafımı kuşatmıştı artık.
Aramızdaki mesafeyi azaltmak için yanıma doğru ilerliyordu.*
133. - Türk edebiyatında romanın başlangıcından önce divan edebiyatındaki mesneviler, İslamiyet'ten önceki dönemde destanlar, bu türün işlevini görmekteydi.
Daha sonra Türk edebiyatında roman türündeki ilk örnekler Tanzimat Dönemi'nde vermeye başlamıştır.
- Roman türü önce Batı edebiyatından çevirilerle edebiyatımıza girmiştir, daha sonra ilk yerli örnekler verilmiştir.
- Servetifünun, Millî Edebiyat ve Cumhuriyet Dönemi Türk edebiyatında da roman türü devam etmiştir. Servetif Fünun Dönemi'nde roman teknik olarak çok
iyi seviyeye gelmiştir. Millî Edebiyat Dönemi'nde ise romanda millî ve manevî konular işlenmiş, Cumhuriyet Dönemi'de sanatçılar toplumsal konuları realist bir
çerçevede işlemişlerdir.
134. I: Tanzimat Dönemi
II. Servetifünun Dönemi
135. - Büyük şehirlere göçün beraberinde getirdiği sorunlar ve sosyalizm üzerinde durulmuştur.
- Adaletsizliklerin ve sınıflaşmanın olmadığı, insanların eşit ve mutlu bir şekilde yaşadığı düzene ulaşmak amaçlanmıştır.
- Toplumcu gerçekçi romanların ortaya çıkmasına sebep olan asıl şey 1940'larda kurulan Köy Enstitüleridir. Burada yetişmiş, köy ve kasaba hayatında yaşanan
zorlukları deneyimlemiş olan yazarlar sayesinde köy kavramı romanlarda farklı şekillerde anlatılmaya başlanmıştır.

Yazılı Sınav Çözümleri

136. *Gençken sahibine çok büyük yardımı olan atın yaşlanınca hayata tutunma çabası, verdiği mücadele.*
137. *Köy halkının yaşadığı sefalet, köy ağalarının hakimiyeti ve köylüler arasında çıkan isyanlar.*
138. *Ana çatışma hastalık-sağlık çatışmasıdır. Bunun dışında ise zengin-fakir çatışması da vardır.*
139. *aydın kesimi temsil eden Ahmet Celal ile köylü arasında ülkenin düşman tarafından işgal edilmesi ve bu işgale karşı yapılması gerekenler*
140. - *Memed'in mağara taşına oturması ve düşünmesi*
- *Memed'in mağaradan aşağı koşarak inmesi*
- *Iraz'ın Memed'e bağırması*
- *Iraz'ın Memed'i bulamaması sonucu üzülmesi*
- *Memed'in geri dönmesi*
141. - *Çadıra atların yaklaşması ve duran atlardan Örpen ve Kızıl ile karıları ve çocuklarının inmeleri*
- *Örpe'nin sözü üzerine çocukların onun istediği şeyi getirmek için yola koyulması.*
- *Kımızın Örpe'ye getirilmesi fakat Örpe'nin kımızı içmeden ölmesi*
- *Örpe'nin ölümü sonucu oba halkının üzülmesi*
- *Örpe'nin oğlunun sabaha kadar uyumaması ve geçmiş günleri düşünmesi*
142. *Mümtaz: Hayatı trajik bir ölümlle başlayan bir gençtir. Nitekim anne ve babasının ölümüyle sahiplenme duygusunu tadabileceği incelikli bir sevgi arar. Bu sırada ise Nuran'la tanışır.*
Nuran: Mümtaz'ın âşık olduğu bir çocuğuyla eşinden ayrı yaşayan bir kadındır.
İhsan: Yetim ve öksüz kalan Mümtaz'ı büyüten ve onu kültürlü bir insan olarak yetiştirmek için her türlü çabayı gösteren iyi kalpli bir karakterdir.
Macide: İhsan'ın eşidir. Mümtaz'a anne şefkatiyle yaklaşan bir karakterdir.

Yazılı Sınav Çözümleri

- 143.** *Hacı Vamık Bey yani Deli Enişte, karakter özelliği göstermektedir. Çünkü kendilerine has özellikler taşıdığı söyleyebiliriz.*
- 144.** *Olayın yaşandığı, kişiler için bir anlam ifade eden alandır. Kişiler mekânlar sayesinde kendi varlıklarını anlamlandırabilirler. Bu parçada mekân, kişilerin ruhsal durumlarını ve karakterlerini açıklama yolunda imkânlar sunmuştur. Mekân olayın anlaşılmasına katkı sağlamıştır.*
- 145.** *Zaman: Birinci Dünya Savaşı'nın bitiminden Sakarya Meydan Muharebesi'nin kazanılmasına kadar geçen süreyi kapsamaktadır. Yaban romanında mekân Haymana Ovası'nda bir köydür. Romanda açık mekân olarak köy, kapalı mekân olarak Ahmet Celal'in odası yer almaktadır.*
- 146.** *Anlatıcı, hâkim bakış açısıyla kişilerle ilgili her şeyi, onların düşüncelerini, niyetlerini bilir ya da sezer, kahramanların geçmişlerini ve geleceklerini bilir, her zaman ve her yerdedir. Sanki tüm güçlere sahiptir. Bu bakış açısında anlatıcı kendisinden "ben" diye söz etmez, hep üçüncü tekil kişi zamiri olan "o"yu kullanır.*
- 147.** *Yönlendirme yapılmamıştır. Yazar, gözlemci bakış açısıyla objektif bir şekilde betimlemeler ve öyküleme yapmıştır. Doğal olarak da olayları yorumlama söz konusu değildir.*
- 148.** *CEVAP*
- Anlatım Biçimi: Öyküleyici*
- Anlatım Tekniği: Geriye Dönüş Tekniği*
- İşlevi*
- Amaç okuyucuyu olayın içine almaktır. Varlıklar hareket hâlinindedir.*
- Yazar, karakterlerin, yerlerin ve olayların geçmişiyle ilgili bilgi vermeyi amaçlar.*

Yazılı Sınav Çözümleri

149. Anlatım tekniği: Diyalog Tekniği

İşlevi: Olaylar, kişiler, varlıklar okuyucuya doğrudan sunulur. Kişilerin konuşmaları ve hareketleri yansıtılarak okuyucunun kendisini eserin kurmaca dünyasında hissetmesi sağlanır.

Altı çizilecek yer: -Çünkü, dedi. Küçük Ağa'nın siz oluşu... yani... nasıl söylemeli?.. Anlıyor musunuz veya anlatabiliyor muyum bilmem... Sizin gibi genç, güçlü, kuvvetli... ve bilhassa bilgili, akıllı biri oluşu... Kısacası işte siz oluşunuz benim için hususî bir kıymet ve ehemmiyet taşıyor."

150. Eserin dili anlaşılır ve akıcıdır. Yazar bunu; halkın o dönemde kullandığı kelimeleri seçerek sağlamıştır. Bu kelimeler: "emme, gayri, kusura kalmazsın, deyelim, oncalayın, deyivermeyiz." Bu ifadeler ile yazar doğallığı sağlamıştır. Bu da yazarın dönemin dilene hâkim olduğunu bizlere gösterir.

151. Romanda realist yani gerçekçi bir üslup kullanılmıştır. Dil ve anlatım sadedir. Metnin cümle yapıları, deyimleri ve kelime kadrosuna bakıldığında yazar kişileri sokak dile konuşturmuştur.

152. Metinde Tonyukuk, Kutlu Şad, Tarkan ve Boyla Bağa gibi Türklerin İslamiyet öncesinde yaşayan liderlerinin ismi geçmektedir. Metinde kurt başlı sancaklardan da bahsedilmesi, kurt motifinin Türkler açısından değerli görülmesinden dolayı millî bir unsurdur.

153. Bu parçada sosyal öge olarak dönemin Anadolu coğrafyasının çoraklığı, ıssızlığından bahsedilmiştir. Köy yaşamına dair gözlemler yazar tarafından aktarılmıştır. Köydeki ihtiyarların abdest alması veya çamaşırların çeşmede yıkanması gibi sosyal olaylar ve yaşantılardan bahsedilmiştir.

Yazılı Sınav Çözümleri

154. Millî edebiyat zevk ve anlayışını sürdüren roman anlayışı ile kaleme alınmıştır bu roman.

- Anadolu insanına ve Anadolu'ya yönelinmiştir.
- I. Dünya Savaşı ve Millî Mücadele Dönemi'ni konu almıştır.
- Gerçekçi bir anlayışla kaleme alınmıştır.

155. Bu metin modernist anlayışla kaleme alınan bir eserden alınmıştır. Çünkü burada kahramanın iç dünyası aktarılmıştır. Zaten bu tür romanlarda kişilerin bunalmaları, yalnızlığı, çevresine yabancılaşması gibi temalar ele alınır. Kelime tekrarlarıyla da şiirsel bir hava oluşturulmuştur.

156. - Anlatımı akıcıdır.

- Bireyin psikolojik durumunu sıfatlar kullanarak betimlemiştir.
- Yabancılaşma, yalnızlık ve bunalım durumlarını seçkin bir üslupla anlatmıştır.

157. Metinde Murtaza adlı karakterin işini iyi yapması güzel bir davranıştır. Fakat burada beklelik vazifesinin dışına çıkarak insanların özel yaşamlarına müdahale etmiştir. Bu ise görevi dışında bir davranıştır. Eğer ki bir kişi vazifesinin dışında bir harekette bulunursa cezalandırılır mesajı da örtük olarak verilmiştir.

158. Huzur, Sahnenin Dışındakiler, Saatleri Ayarlama Enstitüsü.

159. Oğuz Atay

160. - Aka Gündüz

- Mithat Cemal Kuntay
- Emine İşinsu

Yazılı Sınav Çözümleri

161. - *Azap Toprakları: Emine İşinsu*
- *Sokakta: Bahattin Özkişi*
- *Baba Evi: Orhan Kemal*
- *Bizim Köy: Mahmut Makal*
- *Sözde Kızlar: Peyami Safa*
- *Osmançık: Tarık Buğra*
- *Gece: Bilge Karasu*
- *Tutunamayanlar: Oğuz Atay*

162. - *Bu dergiler hangi yayımevi tarafından basılacaktır?*
Sözcüğün yanlış anlamda kullanılması
- *Doğru dürüst insan anlatır dün yaşadığınız olayları.*
Sözcüklerin yanlış yerde kullanılması
- *Otobüslerin durak yerlerinin değiştirilmesi gündeme alınmıştır.*
Gereksiz sözcük kullanılması
- *Arkadaşım Göktürk çok zor durumda ama çaresiz değildi.*
Ek-fiille ilgili yanlışlıklar
- *Kitaplar yağmurdan ıslanmışlardı.*
Özne- Yüklem uyumsuzluğu

163. *Senden kuşku ettiğim için üzgünüm.*
Sonra herkes dışarı çıksın, burada kalmasin.
Halbuki içeri girdiğimizde kimsecikler yoktu.
Yaklaşık olarak iki yıldır burada yaşıyorduk.

- Senden kuşku duyduğum için üzgünüm.*
Sonra herkes dışarı çıksın, kimse burada kalmasin
Halbuki içeri girdiğimizde içeride kimsecikler yoktu.
Yaklaşık iki yıldır burada yaşıyorduk.

164. *Kendisiyle ilgili açıklama verilecek cümlenin sonuna konur.*
Birbiri ardınca sıralanan eş görevli kelime ve kelime gruplarının arasına konur.
Sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için konur.

Yazılı Sınav Çözümleri

- 165.** *Hoca Efendi'yi: Kişi adlarından önce ve sonra gelen ünvanlar, saygı sözleri, rütbe adları ve lakaplar büyük harfle başlar. Yazımı doğrudur.*
Yakasaray köyünün: Özel ada dâhil olmayıp tamlama kuran şehir, il, ilçe, belde, köy vb. sözler küçük harfle başlar. Yazımı doğrudur.
Konakta: Ünsüz benzeşmesi kuralına uyulmuştur. Yazımı doğrudur.
Her şeyde: Şey sözcüğü her zaman ayrı yazılır. Yazımı doğrudur.

- 166.** *Ümit kesmek: Bir şeyin artık gerçekleşmeyeceği inancına varmak*
Atlatmak: Kötü bir durumu geçiştirmek, savmak
Seçmek: Ne olduğunu anlamak, fark etmek
Bitkin: Gücü tükenmiş olan, çok yorgun

167.

Sözcük	Anlamı
Debdebe	Görkem
Ekalli	En az, en azından
Arız olmak	Sonradan orataya çıkmak
Kabil	Olanaklı

- 168.** *- Türk edebiyatında sözlü gelenek içinde ortaya çıkıp gelişen geleneksel Türk tiyatrosu (Karagöz, orta oyunu, meddah, seyirlik köy oyunları, kukla vb.) yüzyıllarca varlığını sürdürmüştür.*
- Modern tiyatro, Türk edebiyatına Tanzimat Dönemi'nde Batı'dan gelmiştir.
- Millî Edebiyat Dönemi'nde tiyatrodaki görülen gelişme; Cumhuriyet Dönemi'nde devlet konservatuarlarının, devlet tiyatrolarının, şehir tiyatrolarının açılması ve özel tiyatro gruplarının oluşması ile güçlenerek devam etmiştir.

- 169.** *Bu parça komedi türünde yazılmış bir eserden alınmıştır. Bu eserde yazar; dönemin toplumsal yaşamını, gelenek ve göreneklerini, batıl inançlarını gülünç yanlarıyla yansıtmıştır.*

Yazılı Sınav Çözümleri

170. *Bu facia denizcilik tarihine geçmiş korkunç bir kazadan yola çıkarak, batış yıllarında yeni çevrenlere açılmak isteyen Osmanlı İmparatorluğu insanını gündeminde barındırır.*

171. *Hayata hurafe ve batıl inançlarla tutunmanın yanlış bir şey olduğu*

172. *Taht kavgaları- Hırs*

173. *Gücü elinde bulunduran II. Mahmut ile onun bu güce ulaşmasını sağlayan Alemdar Paşa, Devlete sahip çıkmak isteyen Alemdar Mustafa Paşa ile rüşünü ispatlama mücadelesi içindeki II. Mahmut arasındaki mücadele çatışmanın özünü oluşturur.*

174. *Elvan kadının uyuması*

Mehmet'in annesine seslenmesi

Mehmet'in annesinden beyin kızını istemesini talep etmesi

Annesinin kızı onlara vermeyeceğini dile getirmesi

Mehmet'in ısrar etmesi

Annesinin Mehmet'in ısrarına karşılık ona olacıklardan bahsetmesi

Yazılı Sınav Çözümleri

- 175.** - Kaymakam, ölen bir hademenin yerine Deli Çavuş'u getirmiştir.
- Kâtibin dilekçe yazması istemesi üzerine kaymakam dilekçe yazmayı kaldırmıştır.
- Kaymakam kanunları da kaldırmak istemiştir.
- 176.** *Musa: Fermanlı Deli Hazretleri olarak bilinen başkahramandır. Sultan İbrahim Dönemi'nde işlediği bir suç yüzünden aldığı idam cezasından şans eseri kurtulur. Bundan sonra halk ise ondan keramet bekler.*
Bayram: Cahil bir tiptir. Hurafelikten medet aramaktadır. Çünkü diş ağrısına hekime gideceğine Musa'ya gitmiştir.
- 177.** - Egemen töreye başkaldırmıştır.
- Güçlü ve karakterli bir kişiliği vardır.
- Korkusuz bir karakterdir.
- 178.** *Tiyatro metnini okuduğumuzda metnin tamamına hâkim oluruz. Okuduğumuz oyunu zihnimizde canlandırırız. Bu da bazılarımıza farklı bir tat verir. Bir oyunun sahnelenmesi de insanlar için güzeldir. Çünkü bir yazıdan ibaret olan metni ete kemiğe bürüten oyuncular tarafından icra edilmektedir. Onların yorumlamaları ve kabiliyetleri sayesinde metne farklı bir hava katılır.*
- 179.** *Bu senaryodaki olay Anadolu'nun bir köyünde geçmektedir. Bu köyde gelenek ve göreneklere sıkı sıkıya bağlılık vardır. Mekân olarak köy seçilmesinin nedeni âdet ve örfün bu yerlerde daha çok uygulanabilirliğinin olduğu gerçeğidir.*
- 180.** *Bu metindeki kişilerden anlaşılacağı üzere Kanuni Sultan Süleyman'ın oğlu Mustafa'yı öldürdüğü zamandır. Kişiler dönemin konuşma tarzına uygun değildir. Osmanlı Döneminde Arapça ve Farsça ifadeler çokça kullanılırdı. Bu metinde çok azdır.*

Yazılı Sınav Çözümleri

181. *Metnin şahıs kadrosu dikkate alındığında olay Osmanlı zamanında geçmektedir. Bu dönemde konuşulan dil de metnin geneline yansıtılmıştır. Kismen açık ve anlaşılır yazılmıştır. Çünkü bazı kelimelerin anlamı bilinmese de bağlamdan hareketle anlamları tahmin edilmektedir.*
182. *Bu metinde halkın anlayacağı günlük konuşma dili, sade bir dil vardır.*
183. *Bu metine halkın batıl inanışlara değer verdiğini bize yansıtmaktadır. İnsanlar, zor durumda kaldıklarında kendilerince hazret olarak belirledikleri kişilerden medet ummaktadır. Bu metinde de Fermanlı Deli Hazretleri karakteri ile yazar bize bu durumu yansıtmıştır.*
184. *Toplum-önder ilişkisi, korku, en kutsal değer olan devlet anlayışı, zafer, savaş*
185. *Musa adlı kişi, geleneksel Türk tiyatromuzdaki zeki ve kurnaz bir tipi temsil etmektedir. Karşılaştığı sorunlarda çoğu zaman zekâsı iyi niyeti ve aklını kullanan biridir.*
186. *Bu metin dram türünde kaleme alınmıştır. Çünkü bu türde günlük yaşamdan konu alınabilir. Yerli hayata ve ulusal konulara önem verilir. Bu metin de Millî Mücadele yıllarını konu almıştır. İnsanların sosyal hayatı üzerine tespitler yapılabilir.*

Yazılı Sınav Çözümleri

187.	Açık İleti	Midas'ın çakıl taşlarını altına çevirerek halkına altın dağıtması
	Örtük İleti	Altın tutkusunun her şeyin önüne geçebileceği ve aşırılığın kötü bir sonuç getireceği

188. - *Günlük konuşma dili kullanılmıştır.*
- *Örtük olarak iletişimde empati kurulmalı mesajı verilmiştir.*
- *Yalın ve açık bir üslup tercih edilmiştir.*

189. - *Güngör Dilmen*

190. *Delî İbrahim, IV. Murat, Kösem Sultan*

191. *Fermanlı Deli Hazretleri*

192. *Haldun Taner, Turan Oflazoğlu, Recep Bilginer, Turgut Özakman, Orhan Asena.*

193. *Keşanlı Ali Destanı- Haldun Taner (epik tiyatro)*
Canlı Maymun Lokantası- Güngör Dilmen (absürt tiyatro)

Yazılı Sınav Çözümleri

194. *Turan Oflazoğlu: IV. Murat*
Güngör Dilmén: Midas'ın Kulakları
Orhan Asena: Hürrem Sultan

195. *REFİK ERDURAN* *ORHAN ASENA*

196. - Gereksiz sözcük kullanımı
- Yükleme eksikliği
- Sözcüğün yanlış yerde kullanılması
- Sözcüğün yanlış anlamda kullanılması
- Çelişen sözcüklerin bir arada bulunması

197. - Genellikle ilk okula ben geliyorum.
Genellikle okula ilk ben geliyorum.
- Bahçeye beş yıl önce diktiğim fidanlar çiçek açmışlar.
Bahçeye beş yıl önce diktiğim fidanlar çiçek açmış.
- Mahalledeki herkes ondan nefret ediyor, onunla konuşmuyordu.
Mahallede herkes ondan nefret ediyor, kimse onunla konuşmuyordu.
- Özel ve kamu kuruluşları kar çok yağdığı için tatil edildi.
Özel kuruluşlar ve kamu kuruluşları kar çok yağdığı için tatil edildi.
- Kösem Sultan oğlunu çok seviyor fakat onun bir dediğini iki etmiyordu.
Kösem Sultan oğlunu çok seviyor ayrıca onun bir dediğini iki etmiyordu.

198. *Biz bahçemizdeki ağaçları hiç ilaçlamadık, yine de ağaçlar bize hep meyve verdi.*
Birçok ağaç etrafımıza resmen çıkartma yapmıştı.
Çok üzgün olmasına karşılık bu durumu bize belli etmemeye çalışıyordu.
Belki onun da gelmemesinin bir nedeni vardır.

Yazılı Sınav Çözümleri

199. (,) (,) (,) (?) (,) (?)

200. *Gündüzki: Yazımı doğrudur.*

Oteldeki : Yazımı doğrudur.

cengeden: Yazımı yanlıştır. Doğrusu cenk eden olmalıdır.

ıcab eder: Yazımı yanlıştır. Doğrusu icap eder olmalıdır.

Mütevazı : Yazımı doğrudur.

Hükûmet: Yazımı doğrudur.

201. - *İki noktadan sonra açıklama yapılan cümle büyük harfle başlamalıydı. Yani "tek noksanı vardı: İnsana insan..."*
- *Okşayacağını kelimesi okşayacağını şeklinde yazılmıydı.*

202. - *Kendisinden sonraki cümleye bağlı olarak ret, kabul ve teşvik bildiren hayır, yok, evet, peki gibi kelimelerden sonra konur.*
- *Cümlelerin sonuna konur.*
- *Yazılışları bir, anlamları ve söylenişleri ayrı olan kelimeleri ayırt etmek için okunuşları uzun olan ünlülerin üzerine konur. (Hakim-hâkim)*
- *Sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için konur.*

203. *Kendisini göstermemek: Eserlerinde kendi kişiliğini yansıtmamak*

204. *Derinlemesine: Ayrıntılı olarak, ayrıntılarıyla*
Tezini, ufki ve genişliğine değil, bir burgunun açtığı delik gibi ayrıntılarıyla almıştır.

Ete kemiğe büründürmek: canlandırmak

Aşk-ı Memnû'da Firdevs Hanım'ı inanılmaz bir başarıyla ete kemiğe dönüştürmüş.

205. - *Bizim ilk eleştiri örneklerimiz Namık Kemal neslinin dönemin gazetelerinde kaleme aldıkları yazılardır. Yani Tanzimat Dönemi'nde başlamıştır ilk Batılı anlamda eleştiri.*
- *Servetifünun Dönemi'nde başarılı örnekleri verilmişlerdir.*
- *Cumhuriyet Dönemi'nde de ilk özel eleştiri daha sonra nesnel eleştiri örnekleri verilmiştir.*

206. *Romancıların toplumun gerçekliğine yaklaşma tarzları.*

Yazılı Sınav Çözümleri

207. Yunus Emre'nin hakkında bilgi vermek ve onun değerini, önemini aktarmak.
208. Orhan Veli ve arkadaşlarının kendisinde ve çevresindeki kişilere şiir sevgisi ve dünyaya şair bakış açısıyla bakmayı aşlamışlardır.
209. - Dil bir milletin ilelebet kalacağı ve yol gösterici bir aydınlatıcıdır.
- Vatanımızı korurken gösterdiğimiz iradeyi dilimizi korurken de göstermeliyiz.
210. Tartışmacı anlatım
211. Açıklayıcı anlatım kullanmıştır. Düşüncelerini okura aktarırken okura bilgilendirme de yapmıştır. Bu bilgileri açıklama yoluyla anlamamızı ve somutlaştırmamızı sağlamış yazar.
212. Evet yer verilmelidir. Eleştiri metninin konusuna uygun yani içeriğe uygun bir görsel bize konu hakkında bilgi verir. Eleştiri metnindeki mesajın bize iletilmesinde kolaylık sağlar. Bu tür metinlerin anlaşılması ve etkililiğinin artması açısından görsel unsurlar kullanılmalıdır.
213. Yazar metinde eleştirel bir üslup kullanmıştır. Düşüncelerini açık ve anlaşılır bir şekilde dile getirmiştir. Öznel bir dil ve anlatımı vardır.

Yazılı Sınav Çözümleri

214. *Bu metinde Orhan Kemal de Yaşar Kemal de toplumcu gerçekçi sanatçılardandır. İki sanatçının da yazdığı eserleri dönemin gerçekliğini yansıtır. Bu eleştiri yazısında ise eleştirmen hikâye yazarlarının işlediği konuların gerçekliğini ön plana çıkarmıştır. Bu durumda eleştiri yazarı toplumsal gerçekliği eserler bağlamında değerlendirmiştir.*
215. *Bu yabancı kelimelerin Türkçe karşıkları kullanılmalıdır. Bu kelimelere karşı üretilen Türkçe kelimelerin kullanılmamasını ve insanların bu yabancı kelimeleri bilinçsizce tüketmelerini eleştirmiştir.*
216. *Bu metin eleştiriden alınmış bir metindir. Eleştiri ise öğretici metin türlerindedir. Öğretici metin türlerinde kurgu olmadığı için anlatıcı ve yazar aynı kişidir. Yazar burada fikirlerini dile getirmiştir.*
217. *Evet, bence almalıdır. Çünkü şair veya yazar, o toplumun içinde büyüyen ve toplumla kendini var eden kişidir. Bir insan kendini toplumun dışında tutmamalıdır. Ortak değerlerden ve kültürlerden beslenmelidir. Toplumun düşünce yapısını yansıtmalıdır.*
218. *Sait Faik, hikâyelerinde gerçek hayatını yansıtmıştır fakat onu büyük hikâyeci yapan bu değil, sanat gücüdür.*
219. *Tahrib-i Harabat - Takip*
220. *Nurullah Ataç, Sabahattin Eyüboğlu, Yaşar Nabi, Fethi Naci*

Yazılı Sınav Çözümleri

221. *Eleştiri*

222. *Kavgalarım: Hüseyin Cahit Yalçın*

Hayat ve Kitaplar: Ahmet Şuayp

Destursuz Bağa Girenler: Orhan Şaik Gökyay

Şiir Tahlilleri: Mehmet Kaplan

Türk Romanına Eleştirel Bir Bakış: Berna Moran

223. *Lisan-ı Osmanînin Edebiyatı Hakkında Bazı Mülâhazâtı Şâmildir*

224. - *Ömer Seyfettin'in yüzden fazla kitapları vardır.*

Gereksiz ek kullanılması

- Romanın en sonunda bahsettiği çocuk, yangından sağ olarak kurtarıldı.

Gereksiz sözcük kullanımı

- Peyami Safa hakkında size kısaca bildiklerimi aktarmak istiyorum.

Sözcüğün yanlış yerde kullanılması

- Eleştiri kitaplarındaki yanlışlar düzeltilecek ve yeniden basılacak.

Özne eksikliği

- Bu romanın yazarını okura ben de alçak sesle fısıldamak isterdim.

Gereksiz sözcük kullanma

225. - *Bu kitabımı kaleme alırken o yazarla üç yıl karşılıklı mektuplaşmıştık.*

Bu kitabımı kaleme alırken o yazarla üç yıl mektuplaşmıştık.

- Servet-i Fünun dergisinde yaklaşık beş ay kadar eleştiri yazısı kaleme aldım.

Servet-i Fünun dergisinde yaklaşık beş ay eleştiri yazısı kaleme aldım.

- Yalnız romanında yazarın mutlaka psikoloji biliminden yararlandığını yansıtan kelimeler olabilir.

Yalnız romanında yazarın mutlaka psikoloji biliminden yararlandığını yansıtan kelimeler vardır.

- Şiirlerini yazarken etkilendiği şairlerin düşünlerini aynen olduğu gibi kendi dizelerine ekliyordu.

Şiirlerini yazarken etkilendiği şairlerin düşünlerini olduğu gibi kendi dizelerine ekliyordu.

- Kuşlar onun dizelerinde ne de güzel uçuşuyorlar.

Kuşlar onun dizelerinde ne de güzel uçuşuyor.

226. *Biz yazmayı sevmeyen bir milleyiz.*

Ben ise yazmanın gücüne inanır ve yazmayı severim.

Ama insanlar ister ki hemen o safhaya gelsin.

Yazılı Sınav Çözümleri

227. (.) (,) (:) (.) (.)

228. *Divan Edebiyatının: Dönemler içerisindeki türler ve tarzlar küçük harfle başlar. Bu sebeple "divan edebiyatı" olarak yazılmalıdır.*
Tezadı: Yazımı doğrudur. "tezat" olarak yazılır ve sesli bir harf geldiğinde yumuşama olur.
Mistiklerde de: Bağlaç olan de ve da ayrı yazılır. Yazımı doğrudur.
Teşkil eden: Etmek, olmak vb. yardımcı eylemlerle kurulan birleşik fillerde ses olayı olmamışsa ayrı yazılır. Bu sebeple doğru yazılmıştır.

229. *Hristiyan= Hristiyan*
Sami Dilleri= Sami dilleri
Millî Kütüphanesi'nde: Millî Kütüphanesinde

230. - *"Malûm" kelimesinin doğru yazımı "malum"dur. Çünkü g, k ünsüzlerinden sonra gelen a ve u ünlüleri üzerine konur.*
- Üç noktadan sonra büyük harfle başlanır. Burada "Kaba sayıldığı için veya bir başka sebepten dolayı açık yazılmak istenmeyen kelime ve bölümlerin yerine konur." Görevinde de kullanılmamış. Kullanılmamalıydı.
- "unutma ki ben varım; meçhul yoktur." ifadesinde virgül olmayan bir yerde kullanılmıştır. Virgül kullanılmamışsa noktalı virgül de kullanılmaz.

231. *Tırnak: Cümle içerisinde eserlerin ve yazıların adları ile bölüm başlıkları tırnak içine alınır.*
Kesme: Özel adlara getirilen iyelik, durum ve bildirme ekleri kesme işaretleriyle ayrılır.
Virgül: Uzun cümlelerde yüklemden uzak düşmüş olan özneyi belirtmek için konur.

232. *Güç: Ağır ve yorucu emekle yapılan*
İsnat etmek: Dayandırmak
Hususiyet: Özellik

Yazılı Sınav Çözümleri

233. *Tarih, insanların ve toplumların geçmişte yaşamış çeşitli olaylardan, belleğin sakladığı her türlü izden oluşur. Yani toplum olaylara, yaşananlara şahitlik eder.*

234. - *Gazete çevresinde gelişen öğretici bir türdür. Edebiyatımıza Tanzimat Dönemi'nde girmiştir.*
- *Tanzimat Dönemi'nde Ziya Paşa "Rüya" adlı eserinde mülakat tekniğini kullanmıştır ancak bu eser tam anlamıyla bir mülakat eseri değildir.*
- *Cumhuriyet Dönemi'nde gazete ve dergilerin çoğalmasıyla mülakat türündeki eserlerin sayısı artmıştır.*

235. *Höyük emminin köye traktörlerin gelişinden sonra işlerini yapamaz olması ve traktörün onun işlerinin yerine kullanılması, bundan dolayı da ekonomik sıkıntılar yaşaması.*

236. *Sizin için "Onun kitaplarında gereksiz, anlamsız, kıymetsiz tek bir kelime bulamazsınız." demişti, bu konuda düşünceleriniz nedir?*

237. *Bu metinde örneklendirme yapılmıştır. Türkiye'de tarih okuma eğilimi üzerine düşüncelerini dile getirdiği bu metinde yazar, örneklemelemlerle düşüncelerini somutlaştırmıştır.*

Yazılı Sınav Çözümleri

238. Açıklama

239. İlk önce metne uygun bir görsel kullanılmalıdır. Mülakat metninin içeriğine ve amacına hizmet etmelidir. Çünkü amaca hizmet etmeyen görseller okurun zihnini dağıtır. Okuru olumsuz etkiler. Okur tarafından metni anlamak zorlaşır.

Uygun bir görsel kullanılırsa eğler okurun merak duygusu cereyan eder. Okurun metne karşı olan ilgisini artırır ve okurda bir okuma isteği uyanabilir. Okurun, mülakatta edindiği bilgileri daha kalıcı hâle getirebilir uygun bir görsel.

240. Metinde yazar benzetmeden yararlanmıştır. Bu anlatıma bir etki yaratmıştır. Fakat cümleleri özellikle de ikinci cümleyi çok uzun kurmuştur. Bu akıcılığı ve okurun metinde anlatılanları tasavvur etmesini zorlaştırır. Anlaşılması güç bir yazı hâlini almıştır. Örneklemeler kullanmıştır. Özel ifadeler kullanılmıştır.

241. Sevgi, hayal, hedef, aile, başarı

Bilgi cümlesi: O dönem pek bilemezdik ama sonradan okuduğumuza göre Horasan'dan gelirmiş Abdallar.

242. Yorum cümlesi: Her vardığımız yerde "Abdallar geldi, Abdallar gitti." derlerdi, artık üstlenmiştik bunu.

243. Yazar, Kemal Tahir'in dünyasında romanın işlevini anlatıyor. Romanlarında konu olan mekânları ve yazarın üslubunu gerçekçi bir tutula incelemiştir.

244.

	I. METİN	II. METİN
Tür	Mülakat	Röportaj
Biçim	Düzyazı	Düzyazı
Üslup	Sade ve yalın	Sade ve akıcı, benzetmeler çok
İçerik	Nigar Hanım'ın ilk şiir hevesi ilhamları	Füreyya Kılıç'ın sergisi

Yazılı Sınav Çözümleri

245. Metinde yazar düşüncelerini gayet açık ve sade bir üslupla aktarmıştır. Akıcı bir üslup vardır. Öyküleme ve betimleme anlatım biçimleri kullanılmış. Bu da okuru metne daha çok bağlamaktadır. Okuru etkilemiştir.

246. Diyorlar ki - Anafartalar Kumandanı Mustafa Kemal ile Mülakat'tır.

247. - Dursun Akçam
- Ruşen Eşref Ünaydın
- Hikmet Feridun Es
- Fikret Otyam

248. - Yeni yetişen birçok şaire yol gösterdi.
- Yahya Kemal'in şöhretini haksız bulanlar onu asıl bu cihetten tetkik etmelidirler.

249. Rumeli: Özel isim olduğu için büyük harfle yazılmıştır.
Anadolu: Özel isim olduğu için büyük harfle yazılmıştır.
kaybolmuş: Etmek, olmak vb. yardımcı eylemlerle kurulan birleşik fiillerde birleşme sırasında ses olayı olursa kelime bitişik yazılır.
tembel: "B" dudak ünsüzünden önce genel "n" sesi "m" sesine dönüşür.
güneş: Gezegeen ismi olarak kullanılmadığı için küçük yazılmalıdır.

250. (:) (—) (?) (,) (:) (—)

251. İki nokta: Karşılıklı konuşmalarda, konuşan kişiyi belirten sözlerden sonra konur.
Uzun çizgi: Yazıda satır başına alınan konuşmaları göstermek için kullanılır.
Soru İşareti: Soru eki veya sözü içeren cümle veya sözlerin sonuna konur.
Tırnak İşareti: Cümle içerisinde eserlerin ve yazıların adları ile bölüm başlıkları tırnak içine alınır.
Nokta: Cümlenin sonuna konur.
Düzeltilme işareti: Arapça ve Farsçadan dilimize giren birtakım kelimelerle özel adlarda bulunan ince g, k ünsüzlerinden sonra gelen a ve u ünlüleri üzerine konur.